

In memoriam Brenda Froyen

Brenda Froyen (1978-2024): 'Ze toonde hoe burgerzin en verontwaardiging tot zoveel moois kunnen leiden'

Beeld Wouter Van Vooren

Auteur, leerkracht en activiste Brenda Froyen (46) [is vorig weekend overleden](#). Sara Vandekerckhove, die talloze keren met haar samenwerkte, neemt afscheid. 'Nooit eerder heb ik op zo'n gedegen, bevlogen en gepassioneerde manier iemand voor de goede zaak weten vechten.'

“Mensen zeggen altijd: ‘Brenda, zoveel energie dat jij hebt. Dat is toch niet normaal?’ Maar Sara, ik begrijp niet hoe het komt dat mensen maar zo weinig energie hebben. Hoezo kun je tot 10 uur in je bed liggen, en ’s avonds twee uur verpieteren voor de tv. Dáár word ik pas zot van.”

Advertentie

Krijg elke avond duiding bij het nieuws van de dag in uw mailbox.

E-mail

Inschrijven

We lachen hartelijk. Haar enthousiaste stem weergalmt door de telefoon en zoals steeds meandert het gesprek verder. Over de psychiatrie - ons favoriete onderwerp -, het onderwijs, kinderen, boeken... Gesprekken met Brenda eindigden altijd met een plan. Een nieuw artikel voor de krant, een onderzoeksproject, een nieuw boek... of gewoon de belofte dat we elkaar snel weer zouden horen.

Ik ontmoette haar voor het eerst in 2016, in haar prachtige tuin in Moerbeke. Een collega en ik hadden het plan [om de Vlaamse psychiatrie door te lichten](#), Brenda had haar eigen evaluatie even daarvoor neergepend in *Kortsluiting in mijn hoofd*.

Haar ‘boze boek’, zo zou ze het later noemen. Het boek waarin ze de afzonderingen, fixaties, de onmacht en de kwaadheid van zich afschreef. Het boek waarmee ze lotgenoten in hun ziel raakte, maar waarmee ze ook een hele sector deed steigeren.

empathie voor zorgverleners aan de dag te leggen, bleven sommigen haar in het hokje duwen van de 'boze zieke vrouw'.

Terwijl ik alleen maar iemand zag die het systeem probeerde beter te maken en me samen met haar afvroeg in hoeverre onrecht te nuanceren valt.

GOUD WAARD

Niet alleen voor mij, maar ook voor *De Morgen* was Brenda de voorbije jaren goud waard. Een trouwe lezer, een veelgevraagde opiniemaker, iemand die vanuit het werkveld problemen signaleerde, maar steeds actief op zoek bleef gaan naar oplossingen.

Ze was [een van de experts van ons panel](#) van Het grote Psychiatrierapport, ze schreef opiniestukken over geestelijke gezondheidszorg, over [Jonathan Jacob](#) of Chovanec, [over het lerarentekort](#), de kwaliteit van het onderwijs... Bovendien had ze inmiddels een gigantisch netwerk uitgebouwd van experts - lotgenoten, maar ook artsen en zorgverleners - op zoek naar een frisse wind.

Advertentie

Vorige zomer kwam het bericht dat het opnieuw minder goed ging met haar. Na tien jaar waren de psychoses teruggekeerd. En daarmee kwamen ook de aanvaringen met politie, verpleegkundigen en artsen.

Zeker, ze was tijdens haar psychoses bekwame en empathische hulpverleners tegengekomen. Maar voor elke goeie ervaring was er ook een negatieve geweest, met nieuwe afzonderingen, fixaties, geweld, onrecht en onmacht. [Nog veel meer dan het verdriet om het haar weg overkomen, was er de teleurstelling over hoe er de](#)

hoe het bijna leek alsof al haar en ons werk voor niks was geweest.

Nochtans, als er iemand bakens heeft verzet, dan Brenda wel. Nooit eerder heb ik op zo'n gedegen, bevlogen en gepassioneerde manier iemand voor de goede zaak weten vechten. Het vergt (helaas) moed om je te outen als iemand met een psychische kwetsbaarheid, te meer omdat het om over psychoses ging, iets waar de goegemeente zich toch nog steeds minder bij kan voorstellen dan bij pakweg een depressie.

Advertentie

Het stigma woog op haar, weet ik. En elke keer ze door iemand gereduceerd werd tot haar ziekte, bleek het voor haar almaar moeilijker om overeind te krabbelen.

Dat ze 'niet normaal was', daar hadden we het dan over aan de telefoon. Of wat dan precies normaal was. Of niet. Haar wilde plannen waar ze me over vertelde waren volgens sommigen het bewijs van haar 'manie'. Maar niemand kon ontkennen dat die wilde plannen doorgaans realiteit werden. Behalve dat ze aan de lopende band opiniestukken en boeken schreef (in september verscheen nog een boek voor eerste lezertjes), stond ze ook mee aan de wieg van PsychosNet België, zetelde ze drie jaar lang in de Hoge Gezondheidsraad en gaf ze lezingen van Vlaanderen tot Argentinië.

Haar laatste wilde plan was een rechtszaak tegen de twee ziekenhuizen die haar vorige zomer mensonterend hadden behandeld, waarvoor ze meteen [een crowdfunding](#) opstartte. En wie hierbij spontaan aan Don Quichotte en windmolens denkt, haar oproep bracht bijna 10.000 euro op.

Haar energie was tomeloos. Inspirerend, zeker voor wie - zoals ik - 's avonds wel eens twee uur durft te verpieteren voor de tv. Het heeft een monddode groep mensen een stem gegeven. Het heeft ervoor gezorgd dat professionelen - zowel in de geestelijke gezondheidszorg als in het onderwijs - zichzelf in vraag zijn beginnen te stellen. Het heeft getoond hoe burgerzin en verontwaardiging tot zoveel moois kunnen leiden. En het uitte zich ook in een grenzeloze liefde voor haar man en drie prachtige zonen.

Maar het speelde haar ook parten. En toen het enkele weken geleden weer donkerder en zwaarder voor haar werd, moet dat allesoverheersend zijn geweest.

Ik denk aan ons laatste telefoongesprek. Over hoe ze aangaf dat het moeilijk en zwaar was, maar dat er alweer een nieuw boek klaar was. “Dat is het voordeel van een manische episode, het gaat goed vooruit”, grapte ze. Het zou een boek worden over hoe psychiatrie en politie nog te weinig stappen voorwaarts hebben gezet. Hoe de zorg - ook vandaag nog - soms meer kwaad doet dan goed.

Een boek, zo besefte ze, dat nog maar eens de discussie op scherp zou zetten. “Maar ik voel dat ik dit moet schrijven. Want wie zal het anders doen?”

Wie met vragen zit over zelfdoding, kan terecht bij de Zelfmoordlijn op het gratis nummer 1813 en op de website zelfmoord1813.be.

LEES OOK

Geselecteerd door de redactie

‘Je mag niet mondig zijn. Je moet zwijgen, knikken en slikken’: Brenda Froyen kritisch voor psychiatrie na haar nieuwe psychoses

Nog even dit...

Met een abonnement op De Morgen krijgt u toegang tot al onze verhalen. U krijgt het nieuws en de duiding bij het nieuws, naast spraakmakende interviews, boeiende achtergrondverhalen, bekroonde onderzoeksdossiers en een rijk aanbod opinies en columns. Geschreven door de scherpste pennen en gepresenteerd in een aantrekkelijke vorm die al meermaals internationaal gelauwerd is.

U kunt De Morgen op veel verschillende manieren lezen: van alle dagen thuisbezorgd tot De Morgen op smartphone, tablet of computer. Maar hoe u de krant ook leest, overal vindt u de journalistiek zoals u van ons gewend bent: duidelijk, toegankelijk en kwaliteitsvol. En met uitgebreide aandacht voor de beste leeservaring, zowel op papier als digitaal.

U leest De Morgen al vanaf € 2,25 per week

MEER INFORMATIE

DM.

Live

Editie

Net binnen

Rubrieken

Advertentie

Nu belangrijker dan ooit: steun kwaliteitsjournalistiek.

Neem een abonnement op De Morgen

Algemeen

[Contacteer ons](#)

[Adverteren](#)

[Vacatures](#)

[Privacybeleid](#)

[Abonnementsvoorwaarden](#)

[Gebruiksvoorwaarden](#)

[Cookiebeleid](#)

[Cookie-instellingen](#)

[Wedstrijdreglement](#)

Service

[Lezersservice](#)

[Bezorgklacht indienen](#)

[Bezorging pauzeren](#)

[Bezorging wijzigen](#)

[\(Bezorg\)adres wijzigen](#)

[Webshop](#)

[Audiokrant](#)

Volg de Morgen

DM.

Live

Editie

Net binnen

Rubrieken

Twitter

Instagram

Nieuwsbrieven

RSS-feeds

Android apps

iOS apps

Digitale krant

Navigeer

Zoeken

Archief

Op alle artikelen, foto's en video's op demorgen.be rust auteursrecht. Deeplinken kan, maar dan zonder dat onze content in een nieuw frame op uw website verschijnt. Graag enkel de titel van onze website en de titel van het artikel vermelden in de link. Indien u teksten, foto's of video's op een andere manier wenst over te nemen, mail dan naar info@demorgen.be.
DPG Media nv – Mediaplein 1, 2018 Antwerpen – RPR Antwerpen nr. 0432.306.234

go press

LICENSE PUBLISH

JEP

ciM internet

DM.

Live

Editie

Net binnen

Rubrieken